

คำแนะนำคณะกรรมการสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้การประกอบกิจการสปา การประกอบกิจการนวดเพื่อสุขภาพ การประกอบกิจการสถานที่อาบน้ำ อบไอน้ำ อบสมุนไพร เว้นแต่เป็นการให้บริการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ และการประกอบกิจการเสริมสวย หรือแต่งผู้穿 เว้นแต่กิจการที่อยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น คณะกรรมการสาธารณสุขในคราวการประชุมครั้งที่ ๑๓๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ มีมติให้ออกคำแนะนำคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่องแนวทางการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติห้องถิ่นและเป็นแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ห้องถิ่นในการพิจารณาอนุญาต และควบคุม กำกับ ดูแล กิจการดังกล่าวให้เป็นไปตามเจตนารมณแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพ สอดคล้อง และเหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐(๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำต่อราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติห้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ห้องถิ่นในการปฏิบัติตามกฎหมาย ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในคำแนะนำนี้

“การประกอบกิจการสปา” หมายความว่า สถานที่ที่ให้บริการสปา โดยวิธีการบำบัดด้วยน้ำและการนวดร่างกายเป็นหลัก โดยอาจมีบริการอย่างอื่นหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้บริการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

“การประกอบกิจการนวดเพื่อสุขภาพ” หมายความว่า สถานที่ที่ให้บริการนวดเพื่อสุขภาพ เว้นแต่เป็นการให้บริการที่ได้รับอนุญาตการประกอบกิจการสปา

“การประกอบกิจการสถานที่อาบน้ำ อบไอน้ำ อบสมุนไพร” หมายความว่า สถานที่ที่ให้บริการอาบน้ำ เช่น การให้บริการอาบน้ำที่ชายหาด ชายทะเล หรือสถานที่อื่นใด เป็นต้น รวมทั้งการให้บริการอบไอน้ำ หรืออบสมุนไพร เว้นแต่เป็นการให้บริการที่ได้รับอนุญาตการประกอบกิจการสปา

“การประกอบกิจการเสริมสวย หรือแต่งผู้穿” หมายความว่า สถานที่ที่ให้บริการเสริมสวยของสุภาพสตรีหรือการตกแต่งของสุภาพบุรุษ ซึ่งอาจมีการแต่งเล็บ แต่งหน้า นวดหน้า อบผ้า หรืออื่นๆ เว้นแต่กิจการนั้นๆ เช้าข่ายกิจการที่อยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ หรือกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพเวชกรรม เช่น การศัลยกรรมตกแต่ง เป็นต้น

ข้อ ๒ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่งเร่งดำเนินการออกข้อบัญญัติห้องถิ่นหรือแก้ไขเพิ่มเติมข้อบัญญัติห้องถิ่นกำหนดประเภทกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายใต้ห้องถิ่นตามมาตรา ๓๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ

การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยพิจารณาจากรายชื่อกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ตามความในข้อ ๓ (๑) การประกอบกิจกรรมสปา เว้นแต่เป็นการให้บริการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๒.๒ ตามความในข้อ ๔ (๓) การประกอบกิจกรรมวดเพื่อสุขภาพ เว้นแต่เป็นการให้บริการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๒.๓ ตามความในข้อ ๔ (๔) การประกอบกิจกรรมสถานที่อาบน้ำ อบไอน้ำ อบสมุนไพร เว้นแต่เป็นการให้บริการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๒.๔ ตามความในข้อ ๖ (๑) การประกอบกิจกรรมเสริมสวย หรือแต่งผิว เว้นแต่กิจกรรมที่อยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

ข้อ ๓ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับให้ผู้ดำเนินกิจกรรมตามความในข้อ ๒ ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจกรรมและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของคนงานและผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงตามมาตรา ๓๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และลักษณะการดำเนินกิจกรรมในท้องถิ่น

การกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทั่วไป ตามวรรคหนึ่ง ต้องให้สอดคล้องตามกฎหมายระหว่างควบคุมสถานประกอบกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้หากมีความจำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายระหว่างดังกล่าว ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสาธารณสุข และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๔ เมื่อดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและผู้ประกอบกิจกรรมทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ข้อ ๕ แนวทางปฏิบัติสำหรับการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาการออกใบอนุญาต หรือการขอต่ออายุใบอนุญาต

๕.๑ เมื่อราชการส่วนท้องถิ่นตรวจพบการประกอบกิจกรรมหรือมีผู้มาขึ้นขอรับใบอนุญาต หรือยื่นขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจกรรม ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นสอบถามรายละเอียดของลักษณะการประกอบกิจการเบื้องต้น เช่น กิจกรรม การกระทำหรือขั้นตอนการให้บริการ เพื่อประเมินในเบื้องต้นว่าเข้าข่ายที่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายฉบับใด

๕.๒ กรณีที่การประกอบกิจกรรมตามความในข้อ ๕.๑ อาจเข้าข่ายที่ต้องขอรับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ หรือตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ให้ราชการส่วนท้องถิ่นประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายแต่ละฉบับร่วมตรวจสอบสถานประกอบกิจกรรมในการพิจารณาลักษณะของสถานประกอบกิจการว่าเข้าข่ายตามคำนิยาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายดังกล่าวหรือไม่ เพื่อประโยชน์และความชัดเจนในการนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาออกใบอนุญาต ดังนี้

กรณีที่ ๑ หากราชการส่วนท้องถิ่นได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงของสถานประกอบกิจการแล้วพบว่าสถานประกอบกิจการได้เข้าข่ายตามคำนิยามของกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ หรือกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สถานประกอบกิจการนั้นต้องดำเนินการขออนุญาตและปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น โดยไม่ต้องขอรับใบอนุญาต หรือขอต่ออายุใบอนุญาตกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

กรณีที่ ๒ หากราชการส่วนท้องถิ่นได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงของสถานประกอบกิจการแล้วพบว่าสถานประกอบกิจการได้ไม่เข้าข่ายตามคำนิยามของกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ หรือกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สถานประกอบกิจการนั้นต้องขอรับใบอนุญาต และปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โดยให้ราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาออกใบอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข แล้วแต่กรณี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายโอภาส การย์กวินพงศ์)
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
หัวหน้ากลุ่มการกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข